

שם המחקר: נולדו לאתגר- הסתגלות וצמיחה אישית של בוגרים שגדלו עם הורה עם מוגבלות

נפשית או שכלית

שנה : 2019

מס' קטלוגי : 640

שמות החוקרים: דורית ושלר בהנחיית: פרופ' ליאורה פינדלר

רשות המחקר: אוניברסיטת בר אילן

תקציר המחקר:

עבודת גמר זו לתואר שלישי (דוקטורט) נערכה בסיוע מלגה מקרן שלם.

ההתקדמות בשיח ובחקיקה בתחום הזכויות עבור אנשים עם מוגבלות, הובילה רבים מהם לממש את זכותם בתחומי חיים רבים וביניהם הזכות להינשא וללדת ילדים. רוב המחקר עד כה התמקד בחוויית ההורות של אנשים עם מוגבלות, בעוד שהשלכות הורות זו על ילדיהם לאורך חייהם ונקודת המבט של הילדים עצמם זכו להתייחסות מועטה.

לאור המודל התאורטי של וולנדר ושותפיו (Wallander et al., 1989), מטרתו של מחקר זה הייתה לבחון את תרומתם של משאבים תוך-אישיים (אוריינטציות התקשרות והערכה עצמית), גורמים חברתיים-אקולוגיים (תמיכה חברתית) ואסטרטגיות התמודדות המייצגים גורמי הגנה, להסתגלות (בריאות נפשית) ולצמיחה אישית של בוגרים אשר להוריהם מוגבלות נפשית או שכלית (גורם סיכון המיוצג במחקר זה כדחק נתפס וקשר עם הורה בילדות). בחינה זו נעשתה בהשוואה לאוכלוסיית ביקורת של בוגרים שגדלו עם הורה ללא מגבלה.

מאתיים וחמישה עשר בוגרים בגילאי 25-55 השתתפו במחקר הנוכחי: 100 שגדלו להורה/ים עם מוגבלות ו-115 שגדלו להורים ללא מגבלה. גיוס המשתתפים נעשה באמצעות מסד הנתונים של הבטוח הלאומי וכן באמצעות פניה לאנשי מקצוע ופרסום ברשתות החברתיות.

מחקר זה נערך בגישה משולבת. חלקו הראשון של המחקר היה כמותי ועשה שימוש בכלים הבאים: דחק נתפס- (Parker, Tupling & PBI); התקשרות להורים- (Cohen, Kamarck, & Mermelstein, 1983); PSS (Brown, 1979); אוריינטציות התקשרות ECR - (Brennan, Clark & Shaver, 1988); הערכה עצמית- (Rosenberg, 1965) RSIS; תמיכה חברתית- (Zimmer et al., 1988) MSPSS; אסטרטגיות התמודדות- (Carver et al., 1989) COPE; רווחה נפשית- (Veit & Ware, 1983) MHI וצמיחה אישית- (Tedeschi PTGI & Calhoun, 1996).

בשל גוף הידע המועט הנוגע לאוכלוסייה זו נעשה בנוסף שימוש במתודה איכותנית בכדי לאפשר נקודת מבט נוספת וידע מעמיק יותר על תופעה ייחודית זו. תשעה ממשתתפי השלב הכמותי של המחקר, אשר גדלו עם הורים עם מגבלה, לקחו חלק בראיונות עומק.

בשלב הכמותי של מחקר זה השערות המחקר אוששו בצורה חלקית. כמשוער, ילדים להורים עם מוגבלות דווחו על רמות דחק גבוהות יותר בהשוואה לאלו אשר גדלו עם הורים ללא מגבלה. בנוסף, הדחק זוהה כמתווך משמעותי של הקשר בין ילדות להורה עם מגבלה לבין בריאות נפשית וצמיחה אישית של משתתפי המחקר.

מאפשרת · מחברת · אחרת

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)